

Course: Agriculture Economics

Week 3

Demand and Supply of Agricultural products

Phavone Keodouangham

Souphanouvong University

ວິຊາ: ເສດຖະສາດກະສິກໍາ

ອາທິດທີ 3

ອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ພາວອນ ແກ້ວດວງຄໍາ

ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ

Review

- 1) ຄວາມໝາຍຂອງວິຊາເສດຖະສາດກະສິກໍາ
- 2) ຂອບເຂດຂອງການສຶກສາວິຊາເສດຖະສາດກະສິກໍາ
- 3) ຈຶ່ງບອກລັກສະນະພິເສດຂອງສິນຄ້າກະສິກໍາມີຄືແນວໃດ ໂດຍອະທິບາຍຕາມລັກສະນະຂອງ Demand ແລະ Supply
- 4) ບົດບາດຂອງກະສິກໍາໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ
- 5) ສິ່ງທ້າຍທາຍໃນການພັດທະນາກະສິກໍາ

ອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ?

Resource of image:

<https://iconscout.com/free-illustration/farmer-using-smart-farm-application-5005093>

ອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ການສະໜອງ ໝາຍເຖິງປະລິມານສິນຄ້າກະສິກໍາທີ່ຜູ້ຜະລິດເຕັມໃຈ ແລະ ສາມາດສະເໜີຂາຍໃນລາຄາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ປະທານສິນຄ້າກະເສດແມ່ນປະລິມານຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາທີ່ມີ ໃຫ້ໃນຕະຫຼາດ. ມັນລວມເຖິງພືດ, ປາ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ຜະລິດຕະ ພັນອື່ນໆທີ່ຜະລິດຈາກຟາມ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ກ່ອນປີ 1958 ການສຶກສາກ່ຽວກັບອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດຍັງມີໜ້ອຍການສຶກສາສ່ວນຫຼາຍມຸ່ງໄປຫາສົມຜົນການຜະລິດ ແລະ ມີການອະທິບາຍທາງທິດສະດີໃນປະເດັນທີ່ວ່າ **ອຸປະທານທີ່ສຶກສາໃນຫຼັກເສດຖະສາດຈຸລະພາກ ຈະສາມາດນຳມາໃຊ້ກັບສິນຄ້າກະເສດໄດ້ຫຼາຍໜ້ອຍພຽງໃດ**

ແຕ່ ຫຼັງປີ 1958 ໄດ້ມີການຖືກຖຽງກັນໃນປະເດັນທາງທິດສະດີກ່ຽວກັບອຸປະທານສຳລັບສິນຄ້າກະເສດຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາວິໄຈອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດຫຼາຍຂຶ້ນ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

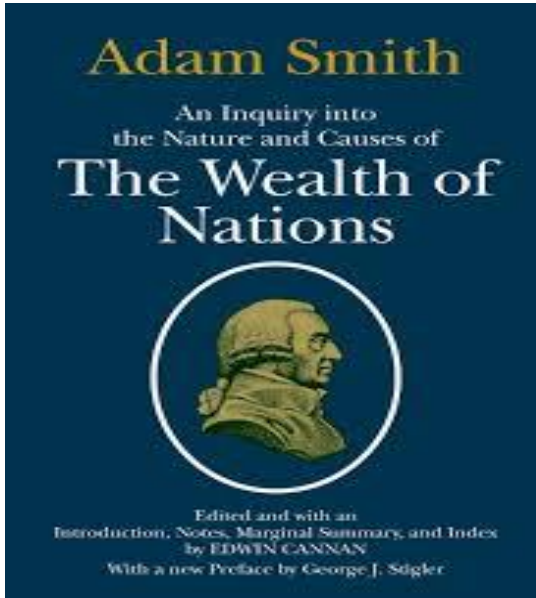
1. ຍຸກເລີ່ມຕົ້ນ (ຊ່ວງທ້າຍສັດຕະວັດທີ 18 - ຕົ້ນສັດຕະວັດທີ 19)

ນັກເສດຖະສາດຄລາສສິກ ເຊັ່ນ Adam Smith ແລະ David Ricardo ເລີ່ມສຶກສາກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກໍາ.

ໄດ້ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການວາງພື້ນຖານສໍາລັບການສຶກສາການຜະລິດກະສິກໍາ

- ▶ ການວິເຄາະລະບົບຕະຫຼາດ : ກົນໄກຕະຫຼາດໃນການກຳນົດລາຄາ
- ▶ ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຜະລິດ: ສ້າງພື້ນຖານສໍາລັບການວິເຄາະປັດໄຈການຜະລິດໃນກະສິກໍາ (ທີ່ດິນ, ແຮງງານ, ທຶນ).
- ▶ ການເຊື່ອມໂຍງກະສິກໍາກັບເສດຖະກິດທົ່ວໄປ: ອະທິບາຍວ່າກະສິກໍາເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນຂອງລະບົບເສດຖະກິດໂດຍລວມ.
- ▶ ການວິເຄາະນະໂຍບາຍ: ສະໜອງກອບແນວຄິດສໍາລັບການວິເຄາະນະໂຍບາຍກະສິກໍາ ແລະ ການຄ້າ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

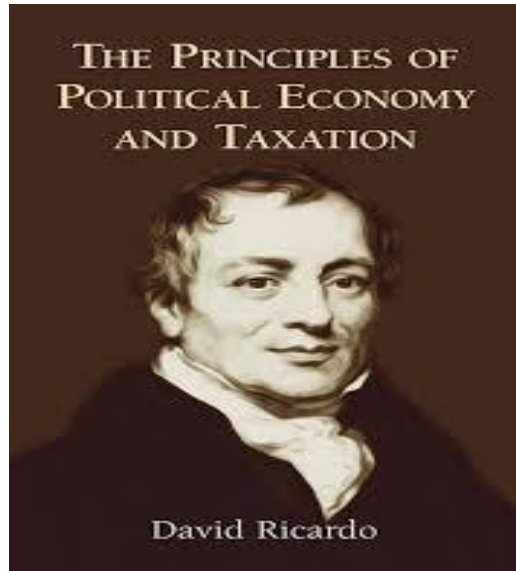
Adam Smith (1723-1790):

Resource of image:

https://www.goodreads.com/book/show/25698.An_Inquiry_into_the_Nature_and_Causes_of_the_Wealth_of_Nations

- ຜົນງານສໍາຄັນ: "The Wealth of Nations" (1776)
- ແນວຄິດກ່ຽວກັບກະສິກໍາ: a) ເຫັນວ່າກະສິກໍາເປັນແຫຼ່ງຄວາມໝັ້ງຄົງທີ່ສໍາຄັນຂອງປະເທດ b) ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການແບ່ງງານໃນການຜະລິດກະສິກໍາ c) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງຕະຫຼາດໃນການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນກະສິກໍາ
- ຜົນກະທົບ: ວາງພື້ນຖານສໍາລັບການວິເຄາະເສດຖະກິດກະສິກໍາໃນລະບົບຕະຫຼາດເສລີ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

David Ricardo (1772-1823)

Resource of image:

<https://www.amazon.ca/Principles-Political-Economy-Taxation/dp/0486434613>

- ຜົນງານສໍາຄັນ: "On the Principles of Political Economy and Taxation" (1817)
- ແນວຄິດກ່ຽວກັບກະສິກໍາ: a) ພັດທະນາທິດສະດີກ່ຽວກັບຄ່າເຊົ່າທີ່ດິນ (Theory of Land Rent) b) ນໍາສະເໜີແນວຄິດກ່ຽວກັບຜົນຕອບແທນທີ່ຫຼຸດລົງໃນກະສິກໍາ (Diminishing Returns in Agriculture) c) ອະທິບາຍຜົນກະທົບຂອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນຕໍ່ລາຄາອາຫານ ແລະ ຄ່າແຮງງານ
- ຜົນກະທົບ: ສ້າງພື້ນຖານສໍາລັບການວິເຄາະຜະລິດຕະພາບ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນໃນກະສິກໍາ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

Thomas Malthus (1766-1834)

Resource of image:

https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Robert_Malthus

- ▶ ແນວຄິດ "ກົດການຫຼຸດລົງຂອງຜົນໄດ້ຮັບ" ຖືກນຳສະເໜີໂດຍ Thomas Malthus.
- ▶ Thomas Malthus ບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ນຳສະເໜີ "ກົດການຫຼຸດລົງຂອງຜົນໄດ້ຮັບ" ໂດຍກົງ, ແຕ່ແນວຄິດຂອງລາວກ່ຽວກັບຂີດຈຳກັດຂອງການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ມີສ່ວນສຳຄັນໃນການພັດທະນາແນວຄິດນີ້. ການປະກອບສ່ວນຂອງລາວໄດ້ວາງພື້ນຖານສຳລັບການພັດທະນາທິດສະດີເສດຖະສາດກະສິກຳໃນເວລາຕໍ່ມາ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

Thomas Malthus (1766-1834):

- Malthus ບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ນຳສະເໜີ "ກົດການຫຼຸດລົງຂອງຜົນໄດ້ຮັບ" ໂດຍກົງ.
- ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຈາກທິດສະດີປະຊາກອນ, ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບແນວຄິດນີ້.

ການປະກອບສ່ວນຂອງ Malthus:

- **Malthus** ນຳສະເໜີແນວຄິດວ່າການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນຈະນຳໄປສູ່ການຫຼຸດລົງຂອງຜົນຜະລິດຕໍ່ຫົວຄົນໃນກະສິກຳ.
- ທິດສະດີສະແດງເຫັນວ່າການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນຈະເຮັດໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ມີຄຸນນະພາບຕໍ່າລົງເລື້ອຍໆ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ກົດການຫຼຸດລົງຂອງຜົນໄດ້ຮັບ: ແນວຄິດນີ້ຖືກພັດທະນາຕໍ່ໂດຍນັກເສດຖະສາດຫຼາຍຄົນ, ລວມທັງ David Ricardo. ອະທິບາຍວ່າ ເມື່ອເພີ່ມປັດໄຈການຜະລິດໜຶ່ງ (ເຊັ່ນ ແຮງງານ) ໃນ ຂະນະທີ່ປັດໄຈອື່ນ (ເຊັ່ນ ທີ່ດິນ) ຄົງທີ່, ຜົນຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນໃນອັດຕາທີ່ຫຼຸດລົງ.

ຄວາມແຕກຕ່າງຈາກແນວຄິດຂອງ Malthus: ໃນຂະນະທີ່ Malthus ເນັ້ນໜັກເຖິງຂີດຈຳກັດຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ກົດການຫຼຸດລົງຂອງຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດໂດຍກົງ.

ຄວາມສຳຄັນໃນເສດຖະສາດກະສິກຳ: ແນວຄິດນີ້ມີຄວາມສຳຄັນໃນການເຂົ້າໃຈການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນ, ຊ່ວຍອະທິບາຍວ່າເປັນຫຍັງຜະລິດຕະພາບໃນກະສິກຳຈຶ່ງອາດຈະຫຼຸດລົງເມື່ອເວລາຜ່ານໄປ, ຖ້າບໍ່ມີການປັບປຸງເຕັກໂນໂລຊີ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

2. ຊ່ວງກາງຫາປາຍສັດຕະວັດທີ 19

- ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳນຳໄປສູ່ການປ່ຽນແປງໃນການຜະລິດກະສິກຳ. ການປະຕິວັດອຸດສາຫະກຳໄດ້ປ່ຽນໂສມໜ້າຂອງການຜະລິດກະສິກຳຢ່າງສິ້ນເຊີງ, ນຳໄປສູ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຜະລິດຕະພາບ ແລະ ການປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງຂອງສັງຄົມຊົນນະບົດ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຜົນດີຫຼາຍປະການ, ແຕ່ກໍ່ມີຜົນກະທົບທາງລົບບາງຢ່າງທີ່ຍັງສືບຕໍ່ເປັນບັນຫາທ້າທາຍຈົນເຖິງປະຈຸບັນ.
- ເລີ່ມມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນກະສິກຳຢ່າງເປັນລະບົບຫຼາຍຂຶ້ນ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

3. ຕົ້ນສັດຕະວັດທີ 20

- ▶ ການພັດທະນາທິດສະດີເສດຖະສາດກະສິກໍາ ໂດຍນັກວິຊາການເຊັ່ນ Theodore Schultz. Theodore Schultz ເປັນນັກເສດຖະສາດທີ່ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການພັດທະນາທິດສະດີເສດຖະສາດກະສິກໍາ. ການປະກອບສ່ວນຂອງລາວມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃນຊ່ວງກາງຂອງສັດຕະວັດທີ 20
- ▶ ເລີ່ມມີການນໍາໃຊ້ແບບຈໍາລອງທາງຄະນິດສາດໃນການວິເຄາະອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ແນວຄິດພື້ນຖານ

- Schultz ເຊື່ອວ່າຊາວກະສິກອນໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາແມ່ນຜູ້ຕັດສິນໃຈທີ່ມີເຫດຜົນ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.
- ລາວປະຕິເສດແນວຄິດທີ່ວ່າຊາວກະສິກອນເປັນຄົນ "ດ້ອຍພັດທະນາ" ຫຼື "ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ".

ການລົງທຶນໃນທຶນມະນຸດ

- Schultz ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການລົງທຶນໃນການສຶກສາ, ສຸຂະພາບ, ແລະ ທັກສະຂອງຊາວກະສິກອນ.
- ລາວເຫັນວ່າການພັດທະນາທຶນມະນຸດເປັນກະແຈສຳຄັນໃນການເພີ່ມຜະລິດຕະພາບກະສິກຳ.

ການວິເຄາະອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ:

- Schultz ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໄຈທາງເສດຖະກິດໃນການກຳນົດອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ.
- ລາວສະເໜີວ່າລາຄາ ແລະ ແຮງຈູງໃຈທາງເສດຖະກິດມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຕັດສິນໃຈຂອງຊາວກະສິກອນ.

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

4. ຊ່ວງກາງສັດຕະວັດທີ 20

- ▶ ການປະຕິວັດຂຽວ (Green Revolution) ນຳໄປສູ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ການປ່ຽນແປງໃນອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ.

ນະວັດຕະກຳຫຼັກ:

- ການພັດທະນາພັນພືດໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ, ໂດຍສະເພາະເຂົ້າ ແລະ ສາລີ
- ການນຳໃຊ້ປຸ້ຍເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດຢ່າງກວ້າງຂວາງ
- ການປັບປຸງລະບົບຊົນລະປະທານ
- ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງຈັກກະສິກຳທັນສະໄໝ

ຜົນໄດ້ຮັບ:

- ການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຂອງຜົນຜະລິດໃນຫຼາຍປະເທດ
- ການຫຼຸດລົງຂອງລາຄາອາຫານ

ຄວາມເປັນມາຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

5. ປາຍສັດຕະວັດທີ 20 ຫາ ປະຈຸບັນ

1. ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຂະໜາດໃຫຍ່.
2. ການເພີ່ມຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
3. ການເນັ້ນໜັກໃສ່ຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານໃນລະດັບໂລກ.

ການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດໄດ້ພັດທະນາຈາກການວິເຄາະພື້ນຖານມາເປັນສາຂາວິຊາທີ່ຊັບຊ້ອນ, ລວມເອົາຫຼາຍປັດໄຈເຂົ້ານຳ ເຊັ່ນ: ເສດຖະກິດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນິເວດວິທະຍາ ແລະ ນະໂຍບາຍສາທາລະນະ.

ວັດຖຸປະສົງຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ວັດຖຸປະສົງທີ່ສໍາຄັນຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດເພື່ອຈະຕອບຄໍາຖາມທີ່ວ່າ ຊາວກະສິກອນໂດຍສະເພາະຊາວກະສິກອນໃນປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ຫຼື ດ້ອຍພັດທະນາຈະສະໜອງຕໍ່ສິ່ງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດ ຫຼື ບໍ່ເຊັ່ນວ່າ ຖ້າລາຄາສິນຄ້າກະເສດຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງສູງຂຶ້ນ ຊາວກະສິກອນຈະຜະລິດສິນຄ້າຊະນິດນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ບໍ່ ຫຼື ຖ້າຫາກລາຄາສິນຄ້າຊະນິດໃດໜຶ່ງຫາກຫຼຸດລົງ ຊາວກະສິກອນຈະຫຼຸດການຜະລິດນັ້ນລົງ ຫຼື ບໍ່

ຄວາມເຊື່ອຂອງນັກເສດຖະສາດຕໍ່ການຕອບສະໜອງຕໍ່ສິ່ງຈູງ
ໃຈທາງເສດຖະສາດຂອງຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ກຳລັງ
ພັດທະນາ ຫຼື ດ້ອຍພັດທະນາ ອາດຈະແບ່ງອອກເປັນ 4 ກຸ່ມດັ່ງນີ້:

ກຸ່ມທີ 1

ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດ
ກໍາລັງພັດທະນາ ຫຼື ດ້ອຍ
ພັດທະນາມີການສະໜອງຕອບ
ສິ່ງ ຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດຢ່າງ
ປົກກະຕິ, ຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ
ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ກຸ່ມທີ 2

ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ກໍາລັງ
ພັດທະນາ ຫຼື ດ້ອຍພັດທະນາ ບໍ່ຕອບສະໜອງ
ຕໍ່ສິ່ງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດ ຫຼື ຕອບສະໜອງ
ໜ້ອຍຫຼາຍ ເພາະມີບັນຫາທາງປັດໄຈທາງສະຖາ
ບັນ ແລະ ວັດທະນາທໍາເຊັ່ນ: ການຂາດຂໍ້ມູນ
ຂ່າວສານ ຄວາມບໍ່ສົມບູນຂອງຕະຫຼາດປັດໄຈ
ແລະ ຜົນຜະລິດ, ຂະນົບທໍານຽນ ແລະ
ປະເພນີຕ່າງໆປັນຕົ້ນ.

ກຸ່ມທີ 3

ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ຫຼື ດ້ອຍພັດທະນາ ອາດຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວເຊັ່ນ: ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີຖານະພໍລ້ຽງຊີບ ຈະປູກເຂົ້າເພື່ອໃຊ້ບໍລິໂພກໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ຂາຍເພື່ອໃຫ້ໄດ້ເງິນຈຳນວນໜຶ່ງຂ້ອນຂ້າງຕາຍຕົວ

ກຸ່ມທີ 4

ຊາວກະສິກອນໃນປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາມີພຶດຕິກຳທາງເສດຖະສາດຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນແຕ່ບໍ່ຄ່ອຍສະໜອງຕອບຕໍ່ສິ່ງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດ ຫຼື ສະໜອງຕອບໜ້ອຍເພາະມີຂໍ້ຈຳກັດທາງຊັບພະຍາກອນເຊັ່ນ: ເມື່ອລາຄາເຂົ້າສູງຂຶ້ນ ຊາວກະສິກອນອາດຈະສະໜອງຕອບຕໍ່ລາຄາ ໂດຍຕ້ອງການຜະລິດເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນດ້ວຍການຂາຍພື້ນທີ່ເພາະປູກ ແຕ່ມີຂໍ້ຈຳກັດທີ່ຫາທີ່ດິນທີ່ຈະຂະຫຍາຍບໍ່ໄດ້ເປັນຕົ້ນ.

ອຸປະທານຂອງສໍານັກ ນິໂອຄາສິກ

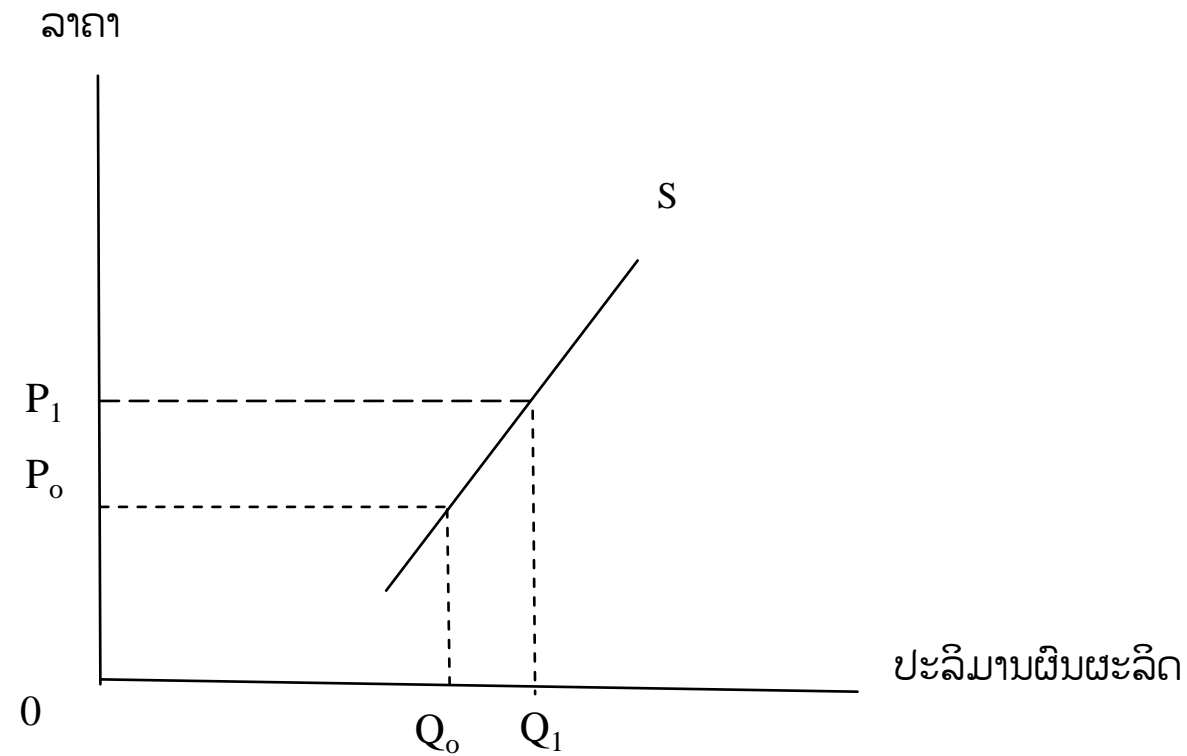
- ▶ ຕາມແນວຄິດຂອງສໍານັກ ນິໂອຄາສິກ ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າເພື່ອຂາຍໂດຍມີເປົ້າໝາຍໃນການຜະລິດຄື: ສະແຫວງຫາກໍາໄລສູງສຸດນັ້ນ ປະລິມານການຜະລິດຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈຕ່າງໆ ຫຼື ຕົວປ່ຽນຄືລາຄາສິນຄ້ານັ້ນ, ລາຄາສິນຄ້າອື່ນ.
- ▶ ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງປະລິມານຜົນຜະລິດກັບຕົວປ່ຽນຕ່າງໆ ຫຼື ເອີ້ນວ່າ: Supply Function ໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\text{▶ } Q^a = f(P^a, P^o, C, T, E)$$

- ▶ ໂດຍທີ່ Q^a = ປະລິມານຜົນຜະລິດສິນຄ້າ a
- ▶ P^a = ລາຄາສິນຄ້າ a
- ▶ P^o = ລາຄາສິນຄ້າອື່ນ
- ▶ C = ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ລາຄາປັດໄຈການຜະລິດ
- ▶ T = ລະດັບເຕັກໂນໂລຢີໃນການຜະລິດ
- ▶ E = ການຄາດການທາງດ້ານລາຄາ

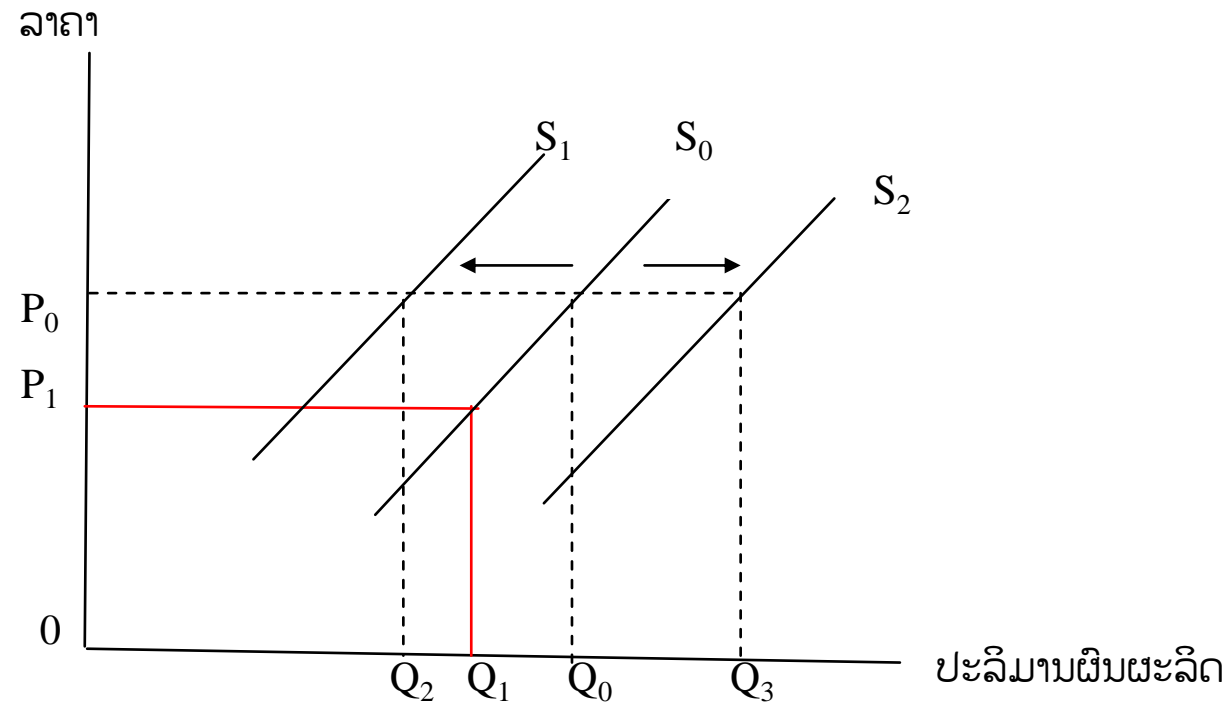
ຮູບສະແດງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງປະລິມານຜົນຜະລິດກັບລາຄາໄດ້ຕາມຮູບທີ່ 2.1

ຮູບທີ່ 2.1 ເສັ້ນອຸປະທານຂອງບຸກຄົນ

ຮູບທີ 2.2

ເສັ້ນອຸປະທານຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍເສັ້ນ

ຄວາມຫົດຢຶດຂອງອຸປະທານ

$$\text{ຄວາມຫົດຢຶດ (E)} = \frac{\text{ສ່ວນຮ້ອຍການປ່ຽນແປງຂອງສິ່ງໜຶ່ງ (X)}}{\text{ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການປ່ຽນແປງຂອງອີກສິ່ງໜຶ່ງ (Y)}}$$

$$\text{▶ } E = \frac{\frac{\Delta X}{X} \times 100}{\frac{\Delta Y}{Y} \times 100}$$

$$\text{▶ } E = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \times \frac{Y}{X}$$

$$E_s = \frac{\Delta Q_s}{\Delta P} \times \frac{P}{Q}$$

ຕາມສູດ ຖ້າສົມມຸດຫາຄ່າ $E_s = 2$ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າລາຄາສິນຄ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼື ຫຼຸດລົງ 1% ປະລິມານຜົນຜະລິດສິນຄ້າ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຫຼືຫຼຸດລົງ 2%

ການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

ການສຶກສາອຸປະທານສໍາລັບສິນຄ້າກະເສດ ພົບວ່າໃນ ປັດຈຸບັນໄດ້ມີການສ້າງ ຫຼື ພັດທະນາສົມຜົນ ຫຼື ຟັງຊັນ ອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດຫຼາຍຮູບແບບໂດຍມີທັງສົມຜົນ ອຸປະທານພື້ນຖານ, ຟັງຊັນອຸປະທານງ່າຍດາຍ ແລະ ສົມ ຜົນອຸປະທານທີ່ຫຍຸ້ງຍາກສະຫຼັບຊັບຊ້ອນເຊິ່ງໃນນີ້ຈະ ອະທິບາຍບາງຮູບແບບຟັງຊັນສໍາຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

Resource of image:

<https://storyset.com/illustration/rice-field/bro>

1. ສົມຜົນອຸປະທານພື້ນຖານ

$$Q_t^* = a + bP_t^* + cZ_t + u_t$$

ໂດຍທີ່ Q_t^* = ປະລິມານຜົນຜະລິດທີ່ຕັ້ງໃຈຈະຜະລິດປີທີ່ t

P_t^* = ລາຄາທີ່ຄາດການວ່າຈະຂາຍຜົນຜະລິດໄດ້ໃນປີທີ່ t

Z_t = ປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ເຮັດໃຫ້ເສັ້ນອຸປະທານເຄື່ອນຍ້າຍ (Supply Shifters) ເຊັ່ນ: ລາຄາຜົນຜະລິດອື່ນ, ລາຄາປັດໄຈ ແລະ ການປ່ຽນແປງເທັກໂນໂລຢີເປັນຕົ້ນ

u_t = ຄ່າຄາດເຄື່ອນ Disturbance Term

a, b ແລະ c = ຄ່າຄົງຄ່າຕ່າງໆ (Parameters)

2. ສົມຜົນອຸປະທານແບບງ່າຍດາຍ

$$A_t^* = a + bP_t^* + cT + u$$

ໂດຍທີ່ A_t^* = ພື້ນທີ່ເພາະປູກທີ່ຊາວກະສິກອນຕັ້ງໃຈຈະເພາະປູກໃນປີທີ t

T = ຕົວປ່ຽນທາງດ້ານເວລາໃຊ້ແທນການປ່ຽນແປງເທັກໂນໂລຊີ

3. ສົມຜົນອຸປະທານທີ່ໃຊ້ທົ່ວໄປ

ການສຶກສາສົມຜົນອຸປະທານສໍາລັບສິນຄ້າກະເສດ ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມານອກຈາກຈະໃຊ້ຕົວປ່ຽນຂ້າງຕົ້ນແລ້ວຍັງໃຊ້ຕົວປ່ຽນອື່ນໆ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດອະທິບາຍສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຈິງໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດດັ່ງນີ້:

$$A_t^a = f(P_{t-1}^a, P_{t-1}^0 + R_t, H_t, C_t, T)$$

- ▶ ໂດຍທີ່ A_t^a = ທີ່ເພາະປູກສິນຄ້າກະເສດ a ໃນປີທີ່ t
- ▶ P_{t-1}^a = ລາຄາສິນຄ້າກະເສດ a ໃນປີທີ່ t-1
- ▶ P_{t-1}^0 = ລາຄາສິນຄ້າອື່ນໃນປີທີ່ t-1
- ▶ R_t = ປະລິມານນໍ້າຝົນໃນປີທີ່ t
- ▶ H_t = ປະລິມາເສັ້ນທາງທີ່ຕັດເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີທີ່ t
- ▶ C_t = ລາຄາປັດໄຈ ຫຼືຕົ້ນທຶນການຜະລິດໃນປີທີ່ t
- ▶ T = ຕົວປ່ຽນດ້ານເວລາໃຊ້ແທນຄວາມກ້າວໜ້າທາງເຕັກໂນໂລຊີ

ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ

(Homework)

1. ວັດຖຸປະສົງຂອງການສຶກສາອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດ?
2. ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເຄື່ອນຍ້າຍເສັ້ນອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດມີຫຍັງແດ່? ຈົ່ງຍົກຕົວຢ່າງປະກອບ
3. ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອຸປະທານສິນຄ້າກະເສດມີຈັກປັດໄຈຄືປັດໄຈໃດແດ່?

Reference

- ▶ Keodouangkham et al., (2022). Agriculture Economics. Souphanouvong University.

ຂໍຂອບໃຈ

Thank you